

STORTINGET

Representantforslag 54 S

(2022–2023)

fra stortingsrepresentantene Erlend Svardal Bøe, Mari Holm Lønseth
og Lene Westgaard-Halle

Dokument 8:54 S (2022–2023)

**Representantforslag fra stortingsrepresentantene
Erlend Svardal Bøe, Mari Holm Lønseth og Lene
Westgaard-Halle om salg av sterkøl fra bryggeri**

Til Stortinget

Bakgrunn

Forslagsstillerne vil legge til rette for flere jobber i privat sektor. Produksjon av mat og drikke er en viktig distriktsnæring i Norge. De siste årene har man opplevd en vekst i antall ølbryggerier. I mange distriktskommuner er bryggeriene viktige for verdiskapingen, og ikke minst for å få til en helhetlig lokal mattradisjon. Bryggeriene har anledning til å søke om salgsbevilling for øl under 4,7 %. Øl som har høyere alkoholinnhold enn 4,7 %, kan kun selges fra Vinmonopolet eller fra restauranter og utesteder. Dette innebærer at bryggeriene vil ha anledning til å etablere utsalg for salg av deler av sitt utvalg, men ikke hele sortimentet. Salg via Vinmonopolet vil gjøre at produsenten sitter igjen med en mindre andel av omsetningen.

For eplesider og mjød gjelder andre regler. Bønder har fra 2016 hatt anledning til å drive direkte utsalg av mjød og eplesider med opptil 22 % alkoholinnhold. Selgerne må ha utvidet salgsbevilling, og det stilles en rekke vilkår for at selgeren skal kunne få slik salgsbevilling, blant annet krav om nærhet mellom produksjon og salg. Det er også en øvre grense på salg ved at produsenten kun kan selge 15 000 liter av produktet per år. Forslagsstillerne mener det bør være likebehandling av

gårdsutsalg av mjød, fruktvin og eplesider, og sterkøl fra bryggeri.

Forslagsstillerne ønsker å utvide muligheten til å selge sterkøl fra bryggeri. Samtidig bør ordningen ha noen begrensninger. Bryggeriene skal kun ha anledning til å selge egenprodusert øl som er produsert på stedet, ikke kontraktsbrygget på et annet bryggeri, og utsalget må være i direkte tilknytning til et fysisk produksjonslokale eller i umiddelbar nærhet til det. Det er også naturlig å ha en lignende begrensning på antall omsatte liter, i likhet med begrensningene for salg av mjød og eplesider.

Forslagsstillerne ønsker å bevare Vinmonopolet og mener dette forslaget ikke truer Vinmonopolets posisjon som monopolist. Forslagsstillerne mener endringen ikke vil bidra til noen særlig økning i alkoholkonsumet totalt sett, men vil bidra til at produsenter av øl selv vil kunne beholde en større andel av omsetningen og kunne tilby sine kunder et bedre utvalg.

Forslagsstillerne merker seg at det har vært et spørsmål om hvorvidt en slik ordning med salg av sterkøl fra bryggeri er innenfor EØS-rettens begrensninger. Forslagsstillerne merker seg at Finland har en ordning med salg av sterkøl fra bryggeri. Finland er både forpliktet til å følge EUs regelverk og har en monopolist på salg av alkohol. Forslagsstillerne merker seg også at advokatfirmaet Kluge har utredet forholdet til EØS på oppdrag fra Bryggeri- og drikkevareforeningen, og har konkludert med at et slikt salg vil kunne være mulig innenfor EØS-retten.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

forslag:

Stortinget ber regjeringen fremme en sak med forslag om å utvide adgangen som lokale produsenter av alkoholholdige drikkevarer har til å selge egenproduserte varer med over 4,7 % alkoholinnhold.

1. desember 2022

Erlend Svardal Bøe

Mari Holm Lønseth

Lene Westgaard-Halle